

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel
i świąt uroczystych w drukarni
STANISŁAWA GIESZKOWSKIEGO.

N° 116.

Kwartalnie kosztuje złotych szesna-
ście miesięcznie złotych sześć.

WTOREK 25 Maja 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Rea.u.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
21	6 27" 3"	608 9°	213. 53	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
	2 4.	340 + 10.	83 81	„ średni	Pogoda z Chmurami	Wicher Zachodni
	10 5.	548 + 9.	23 73	„ „	Pochmurno	Deszcz

Nro 625 F.

Rundmachung.

in Betreff der Einführung der allgemei-
nen Verzehrungssteuer in der Stadt Kra-
kau und ihrem Gebiete.

Um die Stadt Krakau und ihr Gebiete hin-
sichtlich der indirekten Besteuerung mit Galizien gleich
zu stellen, wird die allgemeine Verzehrungs-
steuer, deren Tarif sich im ersten Anhange befin-
det, eingeführt, und dieselbe hat mit 1ten August
1847 in's Leben zu treten.

Da jedoch in der Stadt Krakau und ihrem
Gebiete schon dermal einige solche indirekte Abga-
ben bestehen, so werden diese von dem erwähnten
Tage an aufgehoben, nämlich:

- Die Tranksteuer in der Stadt Krakau
und ihren Vorstädten;
- die Methsteuer in der Stadt Krakau und
ihren Vorstädten;
- die in Folge Landtagsbeschlusses vom 5ten
Februar 1838 mit 1ten Jänner 1841 einge-
führte Schlachtsteuer in der Stadt Krakau,
und ihren Vorstädten.

d) Die Tranksteuer in den drei Städten des
Gebietes Chrzanów, Trzebinia und Nowa-
Góra.

Die bisherige Lage für die Benutzung des
Schlachthaus, deren Tarif im zweiten Anhange
ist, wird beibehalten.

Mit 1ten August treten nachfolgende Gesetze
mit allen nachträglichen Erläuterungen, so wie sie
in Galizien Giltigkeit haben, in Wirkung:

Ner 625 F.

OBWIESZCZENIE.

tyczące się zaprowadzenia powszechnego po-
datku konsumpcyjnego (Akeyzy) w mieście Kra-
kowie i Jego Okręgu.

Ażeby miasto Kraków i jego Okrąg, pod
względem podatków niestałych, w równi z
Galicyą postawić, — zaprowadzony zostaje z
dniem 1 Sierpnia 1847 r. powszechny poda-
tek konsumpcyjny wedle taryfy, wykazem Nr.
1., tu załączającym się objętej.

Gdy atoli w mieście Krakowie i jego o-
kręgu, istnieją obecnie niektóre tego rodzaju
podatki niestałe, takowe przeto z powyższym
dniem uchylone zostaną, jakoto:

- Akeyza od trunków w mieście Krakowie
i jego przedmieściach;
- Akeyza od miodu w mieście Krakowie i
jego przedmieściach;
- Akeyza od rzezi bydła uchwalona przez
Sejm w dniu 5 miesiąca Lutego 1838 r.,
a z dniem 1 Stycznia 1841 roku w wy-
konanie wprowadzona, w mieście Kra-
kowie i jego przedmieściach;
- Akeyza od trunków w miastach territori-
um Krakowskiego, Chrzanowie, Trze-
bini i Nowej Górze, —

Oplata dotychczasowa szlachtuzowego (pod
lit. c.), której taryfa objęta jest Wykazem Nr.
II. zostaje utrzymana. —

Z dniem 1 Sierpnia, następujące Ustawy,
z wszelkimi dodatkowymi objaśnieniami, tak
jak swą prawomocność mają w Galicyi, wcho-
dzą w wykonanie, jakoto:

1) Das Gubernial = Kreis Schreiben vom 5ten Juli 1829 Z. 5039 in Betreff der allgemeinen Verzehrungssteuer;

2) das Gubernial = Kreis Schreiben vom 7ten September 1830 Z. 48643 in Betreff mehrerer Erläuterungen des obigen Gesetzes;

3) das Gubernial = Kreis Schreiben vom 28ten März 1835 Z. 15565 in Betreff der näheren Bestimmungen in Absicht auf die Registerführung und Gefälls = Kontrolle bei Einhebung der allgemeinen Verzehrungssteuer von Bier nebst einigen Erläuterungen der Verzehrungssteuer = Vorschriften;

4) das Gubernial = Kreis Schreiben vom 1ten September 1835 Z. 53274 über die Besteuerung der gebrannten geistigen Flüssigkeiten;

5) das Gubernial = Kreis Schreiben vom 1ten Oktober 1835 Z. 59582 in Betreff der Vorschrift über die Vollziehung der Bestimmungen wegen Besteuerung geistiger Flüssigkeiten;

6) das Gubernial = Kreis Schreiben vom 15ten Oktober 1839 Z. 70831 über die Bestimmungen hinsichtlich der Anmeldungen und zweckmäßigeren Kontrolle der Erzeugung geistiger Flüssigkeiten, und

7) das Gubernial = Kreis Schreiben vom 15ten Mai 1839 Z. 30956 über die Erzeugung und Verwendung der flüssigen Gese und der Preßgese.—

Exemplare dieser Gesetze in deutscher und polnischer Sprache befinden sich bei der k. k. Cameral = Bezirks = Verwaltung in Krakau, bei den Finanz = Obergewerken und bei den Gefällsämtern, wo Jedermann die Einsicht frei steht, auch sind sämtliche Gefälls = Ämter und Organe angewiesen, die Partbeien, die sich an sie wenden, angemessen zu belehren und alle Auskünfte, die sie zu erhalten wünschen, bereitwilligst zu geben.

Exemplare dieser Vorschriften können bei der k. k. Cameral = Bezirks = Verwaltung um den Gestehungspreis behoben werden.

Ubrigens wird Nachstehendes zur Kenntniß gegeben:

§. 1.

Die Gegenstände der Verzehrungssteuer auf dem Lande und in den kleineren Städten sind: Getränke, geistige Flüssigkeiten und Schlachtvieh.

1) Cyrkularz Gubernialny z dnia 5 Lipca 1829 N. 5,039 tyczący się powszechnego podatku konsumpcyjnego;

2) Cyrkularz Gubernialny z dnia 7 Września 1830 Nr. 48,643. obejmujący rozmaite objaśnienia powyższej Ustawy;

3) Cyrkularz Gubernialny z dnia 28 Marca 1835 N. 15,565 tyczący się rozmaitych postanowień w celu prowadzenia Rejestrów i Kontrolli podatkowej przy poborze powszechnego Podatku konsumpcyjnego od Piwa, z niektórymi objaśnieniami przepisów o podatku konsumpcyjnym;

4) Cyrkularz Gubernialny z dnia 1 Września 1835 r. Nro 53,274. o poborze od wypalanych spirytusowych płynów;

5) Cyrkularz Gubernialny z dnia 1 Października 1835 Nr. 59,582. tyczący się przepisu wykonywania postanowień względem poboru podatku od spirytusowych płynów;

6) Cyrkularz Gubernialny z dnia 15 Października 1839 roku, do Nr. 70,831. obejmujący przepisy względem deklaracji i stosownej kontroli wyrabiania spirytusowych płynów;—i nakoniec

7) Cyrkularz Gubernialny z dnia 15 Maja 1839 roku do Nr. 30,956 o wyrabianiu i użyciu płynnych i prasowanych drożdży.

Exemplarze takowych praw w niemieckim i polskim języku znajdują się w C. K. Administracyi Kameralnej okręgowej w Krakowie, u przełożonych straży skarbowej i w poborowych urzędach, gdzie wolno jest każdemu rozpatrzeć się w tychże; niemniej wszystkie Urzędy poborowe i urzędnicy tychże polecone sobie mają, stronom interessowanym które się do nich udadzą w tej mierze udzielić stosownych informacyi, i wszelkich objaśnień, jakich sobie życzyć będą zasięgać;

Exemplarzy tych przepisów można także i nabyć w C. K. Administracyi Kameralnej okręgowej za cenę ustanowioną.

Zresztą podaje się do wiadomości co następuje:

§. 1.

Przedmiotami podatku konsumpcyjnego (akcyzie), po wsiach i małych miastach ulegającymi są: Trunki z płynów spirytusowych i rzeż bydła;

§. 2.

Die Verzehrungssteuer wird eingehoben auf dem Lande und in kleineren Städten:

- a) Von allen jenen, welche sich mit der Erzeugung von Bier beschäftigen;
- b) von allen jenen, welche gebrannte geistige Flüssigkeiten, nämlich Branntwein und Branntweingeist erzeugen.

Die Umstellung solcher Flüssigkeiten mittelst Destillation ist zwar steuerfrei, doch darf sie nur unter gefällsämlicher Kontrolle stattfinden.

- c) Von den Gast- und Schankwirthen, so wie von allen denjenigen, welche Wein, Weinmost oder Obstmost, solcher mag bloß eigenes oder fremdes Erzeugniß sein, aus schänken, oder den Verkauf dieser Getränke im Kleinen, d. h. unter einem niederösterreichischen Einvernehmen betreiben.

- d) Von Fleischern, Wirthen, Fleischhauern und allen, welche Fleisch vom geschlachteten Vieh, wofür die Verzehrungssteuer noch nicht entrichtet wurde, zum weiteren Verkaufe oder zu anderen Zubereitungen an sich bringen; so wie von jedem Privaten, welcher ein ihm eigenenthümliches, selbst erzogenes, oder erkaufteß Stück Vieh schlachtet und das Fleisch hievon ganz oder zum Theile weiter verkauft.

§. 3.

In der Stadt Krakau sind steuerpflichtig: Diejenigen, welche sich mit der Erzeugung von gebranntem geistigen Flüssigkeiten, dann von Bier beschäftigen, ferner alle jene, welche versteuerbare Gegenstände über die Linien der Stadt bringen, oder Vieh Tarispost 13 zum Verkaufe des Fleisches schlachten.

§. 4.

Die Einhebung der Verzehrungssteuer geschieht auf dem Lande von den Gefällsämtern, in der Stadt Krakau von dem k. k. Hauptzollamte und bei dem Eintritte von den Linienämtern.

§. 5.

Zum Schutze der Einhebung der Verzehrungssteuer haben längstens bis zum 15 Juny l. J. die im §. 2 und 3 bezeichneten Gewerbsunternehmer im Wege ihrer Bezirksobrigkeit um den gefällsämlichen Erlaubnißschein zum Betriebe ihrer Unternehmung anzusuchen, und eine Erklärung schrift-

§. 2.

Podatek konsumpcyjny, (akcyza,) pobierany bedzie na wsi i po małych miastach.

- a) Od wszystkich tych, którzy się trudnią piwowarstwem;

- b) Od wszystkich tych, którzy wypalone spirytusowe płyny, jakoto wódkę i spirytus wódczany wyrabiają. Przerabianie takowych płynów za pomocą dystyllacyi, wolne jest wprawdzie od opłaty, może jednak tylko odbywać się pod kontrolle urzędów poborowych;

- c) Od gankuchników i szynkarzy, trudniących się szynkowaniem wina, moszczu winnego i owocowego, bądź to własnego bądź też obcego pochodzenia, — lub wyprzedają tych płynów w małych partyach, to jest ilości wiadra niższej Austrii nie dochodzących;

- d) Od rzeźników, karczmarzy, wędzonkarzy i od wszystkich tych którzy mięso z białego bydła, od którego podatek konsumpcyjny jeszcze opłaconym nie był; — zakupują na dalszą wyprzedaż lub do innej tegoż przyprawy; — równie jak od każdego prywatnego, który właściwe sobie bądź to własnego chowu bądź kupne bydło zarzyna i rzeźniem lub częściowo sprzedaje.

§. 3.

W mieście Krakowie do opłaty podatku konsumpcyjnego obowiązani są tacy, którzy wyrabianiem spirytusowych płynów, tudzież piwowarstwem się trudnią; dalej wszyscy ci którzy podlegające opłacie podatku konsumpcyjnego przedmioty, w obwód miasta wprowadzają lub bydło w pozycyi 13 taryfyy wyrażone, na sprzedaż mięsa biją.

§. 4.

Pobór podatku konsumpcyjnego po wsiach odbywa się w urzędach poborowych; w mieście Krakowie zaś, na C. K. Komorze Głównej Celoń, a przy wprowadzeniu, w urzędach rogaikowych;

§. 5.

Celem zaprowadzenia poboru podatku konsumpcyjnego, — najdalej do dnia 15 Czerwca r. b. wszyscy §§. 2. i 3, objęci professyonisci, wyjednać sobie mają u Władzy obwodu podatkowego kartę pozwolenia ze strony urzędu poborowego, na dalsze prowadzenie

lich zu überreichen, in welcher die Gattung ihrer Gewerbsunternehmung, dann der Ort und der Umfang ihres Betriebes bezeichnet und zugleich von den im §. 2 lit. **c** & **d** genannten Partheien der Pauschalbetrag für ein Jahr angedeutet ist, welchen sie im Wege der Abfindung zu entrichten geneigt wären.

Die Behörde wird die Verzehrungssteuer entweder im Wege der Abfindung oder der Verpachtung oder durch die tarifmäßige Beschreibung nach Beschaffenheit der Umstände einheben.

Von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten jedoch wird die Verzehrungssteuer lebiglich nach dem Tarife eingehoben.

Die Bierbräuer, Branntweimbrenner und Destillateurs, sowohl auf dem Lande als in der Stadt Krakau haben bei Abgabe ihrer Erklärungen, welche in der Stadt Krakau unmittelbar bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung zu überreichen sind, einen Pauschalbetrag nicht auszudrücken, jedoch sind sie gehalten, mit der Erklärung eine genaue Beschreibung der zum Gewerbsbetriebe gehörigen Localitäten nebst den etwa vorhandenen geheimen Communicationen und eine Uebersicht aller Werksvorrichtungen und Gefäße, welche vorschriftsmäßig zimmentirt sein müssen, zu überreichen, und von dem Dienstpersonale denjenigen oder diejenigen namhaft zu machen, welche die Aufsicht über die andern führen.

§. 6.

Durch die Abfindung befreit sich die steuerpflichtige Parthei von den Kontrollmaßregeln, welche mit der Einhebung der Gebühren nach dem Tarife verbunden werden müssen, wenn das Geschäft nicht ohne Schutz bleiben soll.

§. 7.

Von allen mit 1ten August l. J. bei den abgabepflichtigen Partheien vorhandenen Vorräthen an steuerbaren Gegenständen ist die Steuer zu entrichten, insofern sie nicht Artikel sind, welche schon nach den dermal und bis zum 1ten August noch bestehenden Tarifen versteuert worden sind. Die entrichtete Gebühr muß durch Zahlungsbolleten nachgewiesen werden, die nach gefällsamlich eingeholter Ueberzeugung von dem wirklichen Vorhandensein der Vorräthe abgestreift und dafür Freibolleten ausgefertigt werden.

Zu diesem Behufe sind bis letzten July die Vorräthe, für welche mit 1ten August die Steuer

swojój professyi i podać piśmienną deklaracją, w której rodzaj swego zarobkowania, tudzież miejsce i zakres onegoż oznaczyć winni, gdzie zarazem od stron w paragrafie 2. lit. **c** i **d** wyszczególnionych ma być wyrażoną jednoroczna opłata ryczałtowa, jaką w drodze dobrowolnej ugody gotowi są zaoferować.

Władza obowiązana będzie podatek konsumpcyjny, albo w drodze dobrowolnej ugody, lub wydzierżawienia, lub taryfą przepisany wedle stanu okoliczności pobierać.

Od piwa i wypalonych spirytusowych płynów jednak, podatek konsumpcyjny, ma być jedynie podług taryfy pobierany.

Piwowary, gorzelnicy i dystyllatorowie, tak na wsi jako i w mieście Krakowie, przy składaniu swych deklaracji, które w mieście Krakowie wprost do Administracji Kameralnej okręgowej podawać winni, nie mają wyrażać opłaty ryczałtowej, obowiązani są atoli wraz z deklaracją podać dokładne opisanie zabudowań do prowadzenia professyi należących, wraz z krytymi jeżeli są jakie komunikacyami, niemniej wykaz sprzętów całego warsztatu i naczyń, które wedle przepisów mają być pocechowane, jako też ze swoich sług tego, lub tych, wymienić mają z imienia i nazwiska, którzy utrzymują dozór nad innemi.

§. 6.

Przez dobrowolną ugodę ryczałtową strona podatкови konsumpcyjnemu ulegająca uwalnia się od środków kontrolowania, które przy pobieraniu podatku podług taryfyy zachowane być muszą, skoro dochód skarbowy bez dozoru pozostać nie ma.

§. 7.

Od wszystkich z dniem 1 Sierpnia r. b. u stron podatкови konsumpcyjnemu podległych, znalezionych zapasów przedmiotów opłacalnych, podatek ma być uiszczony, o ile takowe nie są artykułami, które już podług istniejących taryf po dzień 1 Sierpnia opłacone zostały.—Opłacony podatek musi być właściwemi kwitami udowodnionym, na ten czas po urzędowem sprawdzeniu takowych, artykuły opłacone od znalezionych zapasów odłączone zostaną, i na takowe wydane im będą *frey bolety*.

Tym końcem, wszelkie zapasy od których z dniem 1 Sierpnia akcyza ma być opłaconą

zu entrichten, oder die Ausstellung von Freibolleten anzufuchen ist, in der Stadt Krakau bei dem k. k. Hauptzollamte, dann auf dem Lande bei den betreffenden Gefällsbeamten genau anzumelden, widrigens die nach dem letzten July betretenen Borräthe in Strafanspruch genommen werden.

Auch die Borräthe von Liqueurs, Rosoglio und andern gebrannten geistigen Getränken sind von dem Erzeuger anzumelden und werden darüber Freibolleten ausgestellt.

§. 8.

In Betreff der mit 1ten August vorhandenen Borräthe von Branntwein und Branntweingeist wird insbesondere bemerkt, daß ein Borrath bis zu einem halben niederösterreichischen Eimer nicht anzumelden ist, indem derselbe steuerfrei bleibt.

Getränke = Erzeuger und Verschleßer haben daher nur den einen halben Eimer übersteigenden Borrath anzumelden; — Privatpersonen jedoch nur jene Menge, welche ihren einjährigen Bedarf übersteigt.

Borräthe von Bier sind nicht nur von den Bräuern, sondern auch von Schänkern und Handelsleuten anzumelden und zu versteuern.

§. 9.

Um die Gebühren = Entrichtung für die Borräthe zu erleichtern, sind die Gefällsämtler ermächtigt, bekannten und sicheren Partheien einen angemessenen Kredit zu geben.

§. 10.

Die Übertretungen der die allgemeine Verzehrungssteuer und den Gemeinde = Zuschlag betreffenden Vorschriften werden nach dem Strafgesetze über Gefällsübertretungen vom Jahre 1835 behandelt.

Krakau am 9ten May 1847.

Moriz Graf Deym

k. k. Hofkommissär.

lub na które wypadnie stronom postarać się o uzyskanie *frey boletów*, mają być po dzień ostatni Lipca w mieście Krakowie na C. K. Komorze Główniej Celnój, na wsiach zaś, właściwym urzędnikom poborowym dokładnie zadeklarowane; w razie bowiem przeciwnym, znalezione po dniu ostatnim Lipca zatajone zapasy, pod karne dochodzenie podciągnięte zostaną.

§. 8.

Co się tycze z dniem 1 Sierpnia znajdujących się zapasów wódek i spirytusów wódeczanych, nadmienia się w szczególności, że zapas nie przechodzący pół wiadra niższej Austrii, nie potrzebuje być deklarowanym, gdyż takowy nie ulega żadnej opłacie.

Fabrykanci zatem i szynkarze trunków, obowiązani są tylko deklarować zapasy przechodzące miarę pół wiadra niższej Austrii; prywatni zaś tylko taką ilość, która ich potrzebę roczną przewyższa.

Zapasy piwa, nietylko przez piwowarów, ale i przez szynkarzy, i handlujących, powinny być zadeklarowane i opłacone.

§. 9.

Ażby ulżyć stronom uiszczenie się z opłaty podatku od zapasów, umocowani są urzędnicy poborowi, do stósownego kredytowania interesantom, na których rzetelność i pewność liczyć można.

§. 10.

Wykroczenia przeciw przepisom tyczącym się podatku konsumpcyjnego (*akcyzy*) i dopłaty miejskiej, dochodzone i karane będą podług prawa przeciw defraudacyi podatków z roku 1835.

Kraków dnia 9 Maja 1847 r.

Maurycy Hr. Deym

C. K. Kommissarz Nadworny.

I. T a r i f der allgemeinen Verzehrungssteuer und des Gemeindezuschlages.

Stoff	Benennung der steuerbaren Gegenstände.	Stoffab- hebung.	für das Land und die kleinern Städte		für die Stadt Krakau					
			Betrag an allgem. Verzehrungssteu.		G e b ü h r					
			bei der Erzeu- gung	bei dem Verz- schleife	an allge- Verzeh- rungs- steuer	an Ge- meinde- Zuschlag	Z u s a m m e n			
fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	
1	<p>Bei gebrannten geistigen Flüssigkeiten für jeden niederösterr. Eimer des Rauminhaltes derjenigen Gefäße, welche zur Brauntweinerzeugung verwendet werden, und in welchen die hierzu erforderliche Gährung vor sich geht und zwar bei Anwendung mehligter Stoffe, wozu Erdäpfel, Erdbirnen, alle Getreidearten und Hülsenfrüchte, dann die dazu geeigneten Rübengattungen gerechnet werden.</p> <p>Bei Anwendung von Kernobst, wozu Äpfel, Birnen u. s. w. gezählt werden, dann von Weinträbern, Beerensfrüchten und Bierbräu-Abfällen.</p> <p>Bei Anwendung von Steinobst, als Pflaumen, Kirichen u. s. w., dann von Wein, Weinhefen, Wein-oder Obstmost.</p> <p>Bei gemischter Verwendung von Stoffen, die nach der obigen Bestimmung bei der Besteuerung verschieden belegt sind, wird die Gebühr nach jenem Steuersatze berechnet, der für die höher belegten Stoffe festgesetzt ist.</p> <p>In den Fällen, wo Abfälle der Zuckerraffinerien, Zucker-, Erdäpfel- oder Getreide-Syrub, oder andere konzentrierte Flüssigkeiten von höherem Zuckergehalte, als jenem der eben angeführten Stoffe zur Erzeugung von Brauntwein oder Weingeist verwendet werden, ist die Steuer nach Menge und Gradhaltigkeit des Erzeugnisses und zwar mit</p> <p>für jeden niederösterr. Eimer mit einem Alkohol-Gehalte, welcher den 20. Grad der Beaume'schen Skale bei mittlerer Temperatur (10 Grade Reaumur oder 0.) nicht übersteigt, einzuheben. — Bei höheren Graden des Alkoholgehaltes ist die Steuer in der Art zu berechnen, daß von 5 zu 5 Graden Mergelhalt 30 Kr. für den nied.-österr. Eimer hinzugefügt werden, so daß z. B. für einen Eimer Weingeist von 25 die Steuer mit</p> <p>Für Weingeist von 26 bis einschließig 30 mit</p> <p>und so fort einzuheben ist.</p>	nieder öster. Eimer	Conv. M.							
			6	—	—	—	—	—	—	—
			6	—	—	—	—	—	—	—
			9	—	—	—	—	—	—	—
			2	—	—	—	—	—	—	—
			2	30	—	—	—	—	—	—
			3	—	—	—	—	—	—	—

Stoff Graz	Benennung der steuerbaren Gegenstände	Maffstab der Bemessung	für das Land und die kleinern Städte		für die Stadt Krakau						
			Betrag an allgem. Verzehrungssteu.		G e b ü h r						
			bei der Erzeu- gung	bei dem Ver- schleife	an allge. Verzeh- rungs- steuer		an Ge- meinde- Zuschlag		Zusammen		
			fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.
2	Rum, Arak, Punschessenz, Rosoglio, Liqueure und alle versüßten geistigen Ge- tränke bei der Einfuhr	nieder- öster. Eimer	—	—	—	—	—	5	38	5	38
3	Branntweingeist, Weingeistfirnisse, Ti- schlerpolituren, riechende Geister, Lintu- ren, Essenzen und überhaupt alle mit Zu- grediengen versüßten Flüssigkeiten, in wel- chen Branntweingeist als Hauptbestand- theil erscheint, so auch		—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Branntwein in der Einfuhr bis einschläufig 20 Grad	detto	—	—	—	—	2	58	2	58	
	— " " 25 "	detto	—	—	—	—	3	8	3	8	
	— " " 30 "	detto	—	—	—	—	3	18	3	18	
	— " " 35 "	detto	—	—	—	—	3	28	3	28	
	Anmerkung. Bei der Erzeugung von ge- brannten geistigen Flüssigkeiten in der Stadt Krakau sind die allgemeinen Verzehrungssteuersätze nebst dem hier angeführten Gemeindezuschlage zu ent- richten.										
5	Wein	detto	—	1	20	—	—	—	—	—	—
	— in der Einfuhr	detto	—	—	—	1	40	—	50	2	30
6	Weinmost und Maisch	detto	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	— " " in der Einfuhr	detto	—	—	—	1	15	—	—	1	15
7	Obstmost	detto	—	—	20	—	—	—	—	—	—
	— in der Einfuhr	detto	—	—	—	—	30	—	—	—	30
8	Meth in der Einfuhr	detto	—	—	—	—	30	2	2	2	32
9	Methessenz, Wisniak, Maliniak, Der- niak- und Jungfernmeth in der Einfuhr	detto	—	—	—	—	30	3	26	3	56
10	Meth bei der Erzeugung nach dem Ge- wichte des hierau verwendeten Honigs an Gemeindeauflage	W. Utr n. d. G.	—	—	—	—	—	3	20	3	20
11	Bier bei der Erzeugung	detto	20	—	—	—	40	—	20	1	—
	— " " Einfuhr	detto	—	—	—	—	20	—	20	—	40
12	Essig	detto	—	—	—	—	15	—	3	—	18
13	Schlachtvieh d. i. Ochsen, Stiere, Kühe, dann Kälber über ein Jahr	pr. Stück	—	2	—	2	—	—	—	2	—
	Anmerkung. In der Stadt Krakau wird die Verzehrungssteuer von den in der Post 13 genannten Gegenständen nicht bei dem Eintritte des Viehes über die Linien, sondern von der Schlachtung eingehoben.										
14	Kälber bis zum Alter eines Jahres	detto	—	—	20	—	20	—	—	—	20
15	Schafe, Widder, Ziegen, Böcke, Hammel oder Schöpfe	detto	—	—	8	—	8	—	—	—	8
16	Lämmer bis 25 Pfund und Spanferkel	detto	—	—	5	—	5	—	—	—	5
17	Kitze	detto	—	—	2	—	2	—	—	—	2
18	Frischlinge d. i. Schweine von 9 bis 35 Pfund	detto	—	—	15	—	15	—	—	—	15
19	Schweine über 35 Pfund ohne Unterschied	detto	—	—	30	—	30	—	—	—	30

Ner Pozyty.	Wyszczególnienie	Wymiar Poboru	Na wsie i ma- łe miasta		na Miasto Kraków						
			Ilość należności podatku konsump- cyjnego.		P o d a t e k						
			przy wyro- bach	przy sprze- dży	Powsze- chna o- płata kon- sumpcyj- na		Dopła- ta miej- ska		R a z e m		
			fl.	gr.	fl.	gr.	fl.	gr.	fl.	gr.	
2	Rum, Arak, Essencya ponczowa, likiery, rosolisy i wszystkie słodzone spirytuoza przy wchodzie	Od wiadra niższej Austryi						5	38	5	38
3	Spirytus gorzalczany, pokosty ze spirytusu winnego, politory stolarskie, wódki pachnące, tynktury, essencye a mianowicie wszelkie ingrediencyami osłodzone płyny, w których spirytus wódczany, główną objętość zajmuje, równie jak										
4	Wódka przy wprowadzeniu, aż do 20 stopni włącznie	detto						2	58	2	58
	— " " 25 " "	detto						3	8	3	8
	— " " 30 " "	detto						3	18	3	18
	— " " 35 " "	detto						3	28	3	28
	U w a g a. Przy wyrabianiu palonych spirytusowych płynów w mieście Krakowie, opłacane być mają: powszechny podatek konsumpcyjny wraz z przywiedzioną tą dopłatą miejską.										
5	Wino	detto		1	20						
	— przy wprowadzeniu	detto				1	40		50	2	30
6	Moszcz winny i brzęczka	detto		1							
	— — przy wprowadzeniu	detto				1	15			1	15
7	Moszcz owocowy	detto			20						
	— przy wprowadzeniu	detto					30				30
8	Miód przy wprowadzeniu	detto					30	2	2	2	32
9	Essencya miodowa, wiśniak, maliniak, dereniak, papieński miód, przy wprowadzeniu	detto					30	3	26	3	56
10	Miód napój przy wyrobieniu, wedle wagi użytego miodu produktu, — dopłaty miejskiej	od cent wiede.						3	20	3	20
11	Piwo przy wyrobieniu	Od wiadra niższej Austryi	20				40		20	1	
	— przy wprowadzeniu						20		20		40
12	Ocet						15		3		18
13	Bydło rzeźne, woły, byki, krowy, niemniej cielki, wyżej roku mające	odsztuki		2		2				2	
	U w a g a. W mieście Krakowie podatek konsumpcyjny od przedmiotów pod pozycją 13 wyrażonych, pobierać się będzie nie przy wprowadzeniu bydła przez linią, (to jest przez rogatki,) lecz przy braniu na rzeź.										
14	Ciełeta do roku	detto			20		20				20
15	Owce, barany, kozy, kozły, skopy	detto			8		8				8
16	Jagnięta do 25 funtów i prosięta	detto			5		5				5
17	Kozłeta	detto			2		2				2
18	Warchlaki, to jest świnię od 9 do 35 funtów	detto			15		15				15
19	Swinie nad 35 funtów bez różnicy	detto			30		30				30

Spott-Stro	Benennung der steuerbaren Gegenstände.	Mafstab der Bemessung.	für das Land und die kleinern Städte				für die Stadt Krakau						
			Betrag an allgem. Verzehrungssteuer.								G e b ü h r		
			bei der Erzeu- gung	bei dem Ver- schleife	an allge- Verzeh- rungs- steuer		an Ge- meinde- Zuschlag		Zusammen				
			fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	
	Brod und überhaupt jede Backware, ferner Backwerk, Lebzelten, Pfefferku- chen und Zwieback	W. Str.	—	—	—	—	—	6	—	1 1/4	—	—	7 1/4
	b) Schrott- und Haferbrod	detto	—	—	—	—	—	3	—	2 1/4	—	—	3 1/4
36	Brodfrüchte: als Weizen, Roggen, Spelz- körner, türkischer Weizen, Haidekorn, Halbfrucht in Körnern	detto	—	—	—	—	—	4 1/2	—	2 1/4	—	—	5 1/2
37	Hafer in Körnern	detto	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	5
38	Heu ohne Unterschied und Mischling	detto	—	—	—	—	—	1 1/2	—	2 1/4	—	—	2
39	Stroh, Häckerling, Kleien, Rittstroh	detto	—	—	—	—	—	1 1/4	—	—	—	—	1 1/4
	Anmerkung. Getreide in Halmen ist wie Stroh zu behandeln.												
40	Gemüse und Küchenwaren: als Blumen- kohl, Spargel, grüne Erbsen, Bohnen, Gurken und dergl.	detto	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	3 1/2
41	Frisches Obst, Kastanien, Nüsse	detto	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6
42	Gedörrtes, getrockenes und eingelegtes Obst, Salsen	detto	—	—	—	—	—	12	—	6	—	—	18
43	Butter, frische, gesalzene, Schmalz, Gän- sefett, Talg, Unschlitt, roh und geschmol- zen, Kerzen von Unschlitt und Sper- mazett, auch Milly- und Margarin- Kerzen	detto	—	—	—	—	—	30	—	7 1/2	—	—	37 1/2
44	Schweinfett und Schweinschmalz, Schmeer, Speck, Knochenmark	detto	—	—	—	—	—	20	—	1	—	—	21
45	Seife gemeine, wohlriechende Dehlseife	detto	—	—	—	—	—	1	12	—	—	1	12
46	Käse	detto	—	—	—	—	—	45	—	2 1/4	—	—	47 1/4
47	Milch	W. Mass	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
48	Eier	100 Stück	—	—	—	—	—	3	—	1/4	—	—	3 1/4
49	Wachs, gebleichtes, ungebleichtes, Wachs- kerzen und andere Wachsfabrikate	W. Str.	—	—	—	—	—	2	30	1	15	3	45
50	Hanf-, Lein-, Rübssamen und andere der- gleichen Brennöhle, Oliven-, Mandel-, Mohnsamen- und gemeines Rüböl	detto	—	—	—	—	—	50	—	3	—	—	53
51	Brennholz, hartes, Kien- und Wachhol- derholz	Rub.	—	—	—	—	—	15	—	3	—	—	18
52	— weiches, dann Bündelholz	detto	—	—	—	—	—	5	—	1	—	—	6
53	Holzkohlen	W. Str.	—	—	—	—	—	2	—	2 1/4	—	—	2 1/4
54	Steinkohlen	detto	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

Anmerkung.

- 1) Jene Bruchtheile, welche sowohl bei der allgemeinen Verzehrungssteuer, als bei dem Gemeindezuschlage den Betrag von 1/4, 2/4 und 3/4 nicht erreichen, müssen als volle Bruchtheile eingezahlt und verrechnet werden. Kommen die im Tariffe als steuerpflichtig bezeichneten Gegenstände in so geringen Quantitäten vor, daß die Verzehrungssteuer sammt dem Gemeindezuschlage keinen ganzen Kreuzer erreicht, so werden sie steuerfrei behandelt.
- 2) Ad Post 3 und 4. Als Branntweingeist werden gebrannte geistige Getränke von 21 Graden (nach Beäume) und darüber angesehen.
- 3) Ad Post 51 und 52. Zu der harten Holzgattung gehört: Der Ahorn, die Roth- und Weißbuche, Esche, Eiche, Ulme; zu der weichen: die Aspe, Linde, Schwarzpappel, Birke, Erle, dann alle Weidenarten und Nadelhölzer, als Kiefer, Tannen, Fichten und Lärchen.

Ner pozycyi	Wyszczególnienie Przedmiotów opłacie ulegających.	Wymiar Poboru	Na wsie i małe miasta		na Miasto Kraków							
			Ilość należności podatku Konsumpcyjnego.		P o d a t e k							
			przy wyrobach	przy sprzedaży	Powszechna opłata Konsumpcyjna	Dopłata miejska		R a z e m				
			fl.	gr.	fl.	gr.	fl.	gr.	fl.	gr.		
	i w ogólności wszelkie pieczywa, pierniczki, pierniki i suchary . . .	odcent. wiedeń	—	—	—	—	6	—	1½	—	7¼	
36	b) Chleb razowy i obrokowy (owsiany)	detto	—	—	—	—	3	—	2¼	—	3¾	
	Zboże chlebne jakoto: pszenica, żyto, orkisz, kukurudza, tataraka, (hreczka), i zboże mieszane w ziarnie . . .	detto	—	—	—	—	4¼	—	2¼	—	5	
37	Owies w ziarnie . . .	detto	—	—	—	—	4	—	1	—	5	
38	Siano bez różnicy i mieszanka . . .	detto	—	—	—	—	1½	—	2¼	—	2	
39	Słoma, sieczenka, otręby, słoma targana . . .	detto	—	—	—	—	1½	—	—	—	1¾	
	Uwaga. Ze zbożem w kłosach postępuje się, jak ze słomą.											
40	Jarzyny i ogrodowiny kuchenne, jakoto: kalafior, szparagi, groch zielony, bób, ogórki i tym podobne . . .	detto	—	—	—	—	3	—	2¼	—	3¾	
41	Owoce świeże, kasztany, orzechy . . .	detto	—	—	—	—	6	—	—	—	6	
42	Owoce suszone na ogniu i na słońcu i smażone powidła . . .	detto	—	—	—	—	12	—	6	—	18	
43	Masło świeże i solone topione, smalec gęsi, łój surowy i topiony, świecące łojowe, olbrotowe i stearynowe . . .	detto	—	—	—	—	30	—	7½	—	37½	
44	Tłuszcz i smalec wieprzowy, sadło, słonina i szpik . . .	detto	—	—	—	—	20	—	1	—	21	
45	Mydło proste i pachnące, mydło olejne . . .	detto	—	—	—	—	1	12	—	1	12	
46	Ser . . .	od miar wiedeń od 100 St	—	—	—	—	45	—	2¼	—	47½	
47	Mleko . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
48	Jaja . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
49	Wosk bielony i niebielony, (jarzący i żółty) świecące, i inne wyroby woskowe . . .	odcent. wiedeń	—	—	—	—	2	30	1	15	3	45
50	Olej z siemienia konopnego, lnianego i rzepakowego, i inne tym podobne oleje palne, oliwa, olej migdałowy, makowy i pospolity orzechowy . . .	detto	—	—	—	—	50	—	3	—	53	
51	Drzewo opałowe twarde, żywiczne i jałowcowe . . .	od siaga kubicz.	—	—	—	—	15	—	3	—	18	
52	Miękkie i gałazkowe . . .	detto	—	—	—	—	5	—	1	—	6	
53	Węgla drzewiane . . .	od c.w.	—	—	—	—	2	—	2¼	—	2¾	
54	— kamienne . . .	detto	—	—	—	—	1	—	—	—	1	

U W A G I.

- 1) Ułamki, które tak przy powszechnym podatku konsumpcyjnym jako i przy dopłacie miejskiej ilości ¼ 2¼ i ¾ niedosiągają, winny być jako całkowite ułamki płacone i do rachunków zapisywane. Jeżeli przedmioty, oznaczone w taryffie jako podlegające podatkowaniu w tak małej okazały się być ilości, że od nich podatek konsumpcyjny razem z dopłatą miejską całego nie dochodzą krajcara, to ma być z nimi postąpiono, jak z wolnemi od podatku.
- 2) Do pozycyi 3 i 4 jako spirytus wódczany, uważa się wypalony spirytuoza od 21 stopni (podług Beaume-go) poczynając i coraz wyżej.
- 3) Do pozycyi 51 i 52 za twarde drzewo uważane będzie: jaworowe, bukowe, jasionowe, dębowe, wiązowe; — za miękkie zaś osikowe, lipowe, topolowe, brzoźowe, olszowe, tudzież wszelkie gatunki wierzby i drzewa kolcowate jakoto: sosnowe, świerkowe, jodłowe.

N° 625 F.

II.

T a r i f

über die Gebühren für die Benützung
des Schlachthauses.

Gattung des Viehes.	Kreutz. in C. M.
Von einem Ochsen	18
Von einem Schweine	18
Von einer Kuh	13 ³ / ₄
Von einem jungen Stiere oder Ochsen (bis ein Jahr)	13 ³ / ₄
Von einer jungen Kuh (bis ein Jahr)	13 ³ / ₄
Von einem Kalb	3 ³ / ₄
Von einem Ziegenbock	6 ³ / ₄
Von einer Ziege	3 ² / ₄
Von einem Schafe oder Widder	3 ² / ₄
Von einem Kiße oder einem Lamm	1 ¹ / ₄

Do Nru 625 F.

II.

TARYFFA

Oplaty Szlachtuzowego.

GATUNEK BYDŁA.	Kraicar. w k. M.
Od Wołu	18
Wierza	18
Krowy	13 ³ / ₄
młodego byka lub wołu (rok mającego)	13 ³ / ₄
młodej krowy rok mającej	13 ³ / ₄
cielęcica	3 ³ / ₄
kozła	6 ³ / ₄
kozy	3 ² / ₄
barana lub owcy	3 ² / ₄
baranka lub kozłęcica	1 ¹ / ₄

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 6 Maja. —

Po odpowiedzi pana Guizot na mowę pana Billault izba deputowanych zatwierdziła projekt do prawa dodatkowych i nadzwyczajnych kredytach dla wydziału spraw zagranicznych.

Zwłoki generała Bertrand przywieziono tutaj w poniedziałek koleją żelazną z Orleanu i złożono je w kaplicy katedry inwalidów. Wczoraj odbyło się uroczyste złożenie zwłok generałów Bertrand i Duroc, dwóch wielkich marszałków pałacu za cesarza, w dwóch sklepieniach znajdujących się koło grobu Napoleona.

Wielu pisarzy w dniu 1 maja otrzymało orderzy legii honorowej, pomiędzy nimi znajdujemy znane nam nazwiska: Pawła Féval, Souvestra, Faucher i kompozytora Spontini. Generał-porucznik hrabia de Segur, został ozdobiony wielką wstęgą legii honorowej.

Zapewniają, że kilku okrętom liniowym dano rozkaz udania się do brzegów włoskich i że książę Joinville z swą flotą tam odpłynię.

Uzbrojenie wszystkich twierdz odosobnionych koło Paryża do końca września ma być gotowem i niedawno z arsenału w Metz przywieziono znaczną liczbę lawet dla dział twierdzy w St. Denis.

— Londyn 6 Maja. —

Jej Królewska Mość po jutrze znowu udaje się na dni kilka do Osbornhouse na wyspie Whigt.

Wiadomości przywiezione z Portugalii są tak niepewne, iż niewiadomo czego się trzymać; niektórzy dowodzą, że baron Vinhaes po zaciętej walce odniósł zupełny tryumf nad

powstańcami, inni znowu, że po walce, która nie rozstrzygnęła, cofnął się do Lizbony

Wczorajsze rozprawy parlamentu tyczą się szczegółowych postanowień kilku bilów, W izbie wyższej przeszedł bil wsparcia dla irlandzkich właścicieli gruntowych stanowiący, że 1¹/₂ miliona funtów szterlingów po 6¹/₂ procent ma być zaforszuszowanem. Wprzód odrzucono poprawkę xięcia Wellington, który żądał, by odtąd nie płacono zastług robotnikom i sługom w Irlandyi dawanem gruntów ale gotówką. Poprawkę tę odrzucono aż do złożenia w tym względzie sprawozdania komisji. Na początku posiedzenia, lord Auckland oświadczył, że w końcu miesiąca lipca rząd zgromadzi flotę rewolucyjną na kanale La-Manch i flotę drugą na morzu Śródziemnem. Lord Ellenborough skarżył się na złe użycie floty stojącej na rzece Tag i w porcie Pirei, co wywołało krótką obronę polityki gabinetu ze strony lorda Lansdowne.

W izbie niższej nie ważnego nie zaszło.

Z Lizbony doszły wiadomości do dnia 27 kwietnia, ale te nie donoszą o przyjęciu pośrednictwa angielskiego przez królowę. Głoszono, że królowa czeka na skutek bitwy przy St. Ubes, które to miasto Sa da Bandeira ufortyfikował. Powstańcy zabrali kupiony w Anglii przez rząd królowej za 10,000 funtów szterlingów parostatek *Royal Tar*, na którym znaleźni 10,000 strzelb i 40,000 ładunków. Zabrali go przy ujściu Tagu i odprowadzili do St. Ubes. To miasto oblega generał Vinhaes. Król ma sam udać się do wojska i objąć główne dowództwo. Listy te nie wspominają o uformowaniu nowego gabinetu; głoszą jedynie, że bank lizboński już dogorywa, albowiem za bilety jego dają tylko po 50 za sto.

Wczoraj śpiewaczka Jenny Lind, wystąpi-

ła po raz pierwszy w *Robercie Diable* w teatrze królewskim i przejęła zapalem wszystkich obecnych. Cały dwór i najznakomitsze osoby stolicy oraz dwaj pretendenci Ludwid Napoleon i hrabia Montemolin znajdowali się w teatrze. Oklaski były niesłychane. Poukończeniu powstał cały parter i powiewał chustkami i kapeluszkami na znak zadowolenia.

— *Lizbona 27 Kwietnia.* —

Sir H. Seymour dokłada wszystkich usiłowań, by nakłonić królową do przyjęcia pośrednictwa objawionego przez lorda Palmerston i pozwolenia rządowi angielskiemu załatwienia sporu pomiędzy stronami walczącymi. Królowa nie chce dać bezwarunkowej amnestyi ani zwołać kortezów.

Ma ona pewne zasady tak co do jednego jak i drugiego żądania, dla tego nie ustąpi. Zdaje się, że Francya i Hiszpania zatwierdzają postępowanie Anglii w Portugalii. Zdaje się też, że baron Renduffe uda się do Londynu, by uzyskać warunki, któreby królowa przyjął zechciała.

— *Hong-Kong 20 Lutego.* —

Swobodne wejście europejczyków w mury Kantonu jest ciągle przedmiotem kłótni, która, jak się zdaje, daleka jest od załatwienia, albowiem trudności ztąd wynikłe są takiego rodzaju, że przynajmniej dziś niepodobna ich rozwiązać. Na jednej stronie widzimy prawem poparte żądania europejczyków, z drugiej strony niechęć ludności, której nawet rząd chiński opierać się nieśmie. Rząd ten zawsze wiele zważał na opinię, pomimo swęj mocy i pomimo całej swęj surowości nieśmie jęj się opierać, ustępuje jęj w wielu razach dziś szczególniej, gdy jego wpływ jest osłabiony przez wojnę angielską. Spór dziś toczący się jest zupełnie miejscowej natury i dla Europy wszystko jedno, czy kupcy w Kantonie rozszerzą się cokolwiek, czy nie, lub czy będą mieli wolny wstęp do miasta; ale sposób prowadzenia sporu jest tak dziwny, że posłuży nam do rzucenia okiem na wewnętrzny zarząd kraju i poznamy wówczas, w jaki sposób opinia publiczna w Kantonie się objawia i jak załatwia swe spory z administracją. W miastach i we wszystkich wioskach chińskich znajdujemy sale zebrania budowane przez ludzi prywatnych albo też gminy; tam odbywają się zgromadzenia, tam rozbiegają postanowienia rządowe i objawiają zdania, które są przyklepane na murze i w ten sposób ogłaszane. Czy podobna organizacya w całych Chinach istnieje nie wiemy, ale w południowej części kraj cały urządzony jest jako pospolite ruszenie; każdy z zapisanych powinien mieć broń przy sobie i chwycić za nią pod karą, jeżeli tylko zgromadzenie jego okręgu do tego go wezwie. Każdy okrąg ma broń a niekiedy i działą; zgromadzenia odbywają się w owych salach a ich postanowienia przyklepiają się na drzwiach i ścianach i rozdają się po miastach. Postanowienia te wydają się więk-

szością głosów; każdy członek może zrobić projekt i żądać zwołania zgromadzenia. Zwyczajem literaci wyexaminowani stoją na czele, jeżeli nie mają posady rządowej, i są głównymi mówcami jak w Europie adwokaci. Najgłośniejsi mówcy podobnego zgromadzenia w Kantonie są tam równie znanymi i popularnymi jak w Europie członkowie parlamentu. Najznaczniejszą salą zebrania w Kantonie, jest sala Mingling a w niej najznakomitszym mówcą jest Heu-Szang-Kwang syn bogatego handlarza soli, który powoli stanął na czele opozycyi i dziś ma wielkie znaczenie. Drugim miejscem zebrania Szao-Szeu zbudowana przez 17 wiosek leżących o 5 mil fr. od Kantonu. Na zgromadzeniach tych rozbiegają przedmioty wszelkiego rodzaju, krytykują postępowanie urzędników, nawet bardzo surowo, oskarżają i sądzą członków gminy, którzy się czego złego dopuścili, w razie wojny lub rozbojów powołują pospolite ruszenie, kontrolują wymiar sprawiedliwości mandarynów i często gwałtownie przeciw nim występują. Urzędnicy odpowiadają na te wezwania i proklamacye, słowem, w Chinach zgromadzenia te zastępują dzienniki, izby prawodawcze inneformy.

Gdy wypłacono ostatnią ratę chińskiej kontybutcy i anglicy wyspę Czusan opuścili, gubernator Hong-Kong zażądał wypełnienia warunków traktatu i pozwolenia wolnego wstępu europejczykom do Kantonu, grożąc w przeciwnym razie nie opuszczeniem wyspy.

Komisarz cesarski Kiyng, który wiedział jak lud Kantonu europejczyków nienawidzi i jak mało posiada środków do oparcia się jemu, chciał najprzód wejść w układy z opozycją i polecił Leu-Kai-syi, prefektowi Kantonu, zaprosić głównych jęj naczelników na wielki obiad w jednym z kościołów Buddy. Ponieważ wiadziano o czém będzie mowa, wielu odmówiło, przybyli jednak do Heu-Szang Kwang, profesorowie trzech kolegiów i kilka znakomitych osób. Prefekt objaśnił im w jak trudnem położeniu rząd się znajduje i wezwał, by użyli swego wpływu na lud, ażeby cudzoziemcom wolno było wejść do miasta. Ale Heu-Szang odpowiedział, że nie ma dość wpływu by to uskutecznić, że po zaplaceniu 21 milionów dolarów anglicy wyspę Czusan muszą opuścić, w przeciwnym razie rząd lud do wojny powołać winien. Na drugi dzień Kiyng miał konferencyę z posłem francuzkim, panem Lagrénée i tak ją pokierował, iż z panem Davis w ukrytém miejscu miał tajemną rozmowę. Wieść o tém rychło się rozeszła i zgromadzenia owe w najgwałtowniejszy sposób oświadczyły, że na wstęp anglików do Kantonu nie pozwolą, jakkolwiek Kiyng o to potajemnie z anglikami traktuje. Kiyng odpowiedział na tę proklamacyę, że ma jeszcze wiele do traktowania z anglikami, że o Kantonie mowy nie było, że lud nie potrzebnie się trwoży, że burzycieli surowo ukarze. Ale to wcale nie u-

spokoilo zgromadzenia. Co dzien oglaszano proklamacye, zagrozono ogolnym zebraniem w sali Mingling, zwoianiem pospolitego ruszenia, spalaniem domow cudzoziemcow na przedmieciu. Postanowienia podobne, wiersze, wezwania, ciagle sie zdarzaja szczegolniej, gdy ktory z mieszkancow chce wynajac mieszkanie w swym domu europejczykowi. I tak: jeden chinczyk chcial w pazdzierniku wynajac swoj dom europejczykowi, wydano nań postanowienie w sali Mingling, ktore go tak przerazilo, iz sie powiesil; oderznietego i oduczonego wladze chinskie do wiezienia wtrocily. Znany doktor Parker, ktory tylu chinzykow ocalil od slepoty chcial swoj dom powiekszye i dla tego zawarł kontrakt o kupno gruntu z kupcem bardzo bogatym. Na zgromadzeniu kupca potepiono, ten przerazony nie chcial utrzymac kontraktu. Doktor Parker pozwal go przed sad chiniski i sprawe wygral.

Ale to rozstrzygnięcie nie zyskalo potwierdzenia zgromadzenia i w sali Mingling przybito wezwanie, by Parker zaniechal swego nieprawnego dochodzenia i nie zaklocal zgody i pokoju pomiedzy Chinami i Ameryka. To wezwanie tem bardziej uderza, ze pan Parker dobrze jest widzianym przez opozycje kantonską i jak na to zastulzył i ze w ogole Stany Zjednoczone wielu tam licza przyjaciol juz to dla tego, ze sa rzepłta, juz to z powodu ich niecheci dla Anglii. — „My wlasciciele gruntowi, starsi ludu, uczeni, zolnierze i lud az do chlopca, ktory tylko trzy stopy wysokosci liczy, glęboko czujemy nieporzadek postepowaniem Parkera wywołany i oswiadczamy niniejszem, ze jedynym srodkiem ocalenia nas od zlego, ktore z jego rak wychodzi, jest jego smierc. Gdyby jednak smierc zemsty dotknęła go, gdy gniew ludu sie rozwinie, wówczas stosunki przyjazne z jego narodem glęboko by na tem ucierpialy. Dla tego to wylozenie jego nieprawnego postepowania ogłaszamy, by to przybitem zostalo na wszystkich rogach ulic, by zostalo wydrukowanem w zagranicznych dziennikach, by wszystkim ludom zostalo wiadomem, azeby kupcy innych narodow, rzecz poznawszy Parkera, do porzadku naklonili mogli etc.“

Oto inny wypadek pokazujacy niezmierną podejrzliwosc chinzykow. Przed niedawnym czasem czlowiek pewny nazwiskiem Tsoi-luk,

chinzyk z rodziny tlomaczow, kupil niedaleko Kantonu mala majetnosc rozleglosci 16 morgow, lezaca pomiedzy dwoma wioskami i zaczal na niej budynki stawiac. Zgromadzenie tych dwuch wiosiek wydal nastepne postanowienie: „Potop nierzadow, jaki na nas sciagnęli obcy burzyciele ztad powstal, ze niektorzy zdrajcy z chciwosci obcym wejście ulatwili.“ Po tym wstepie oskarzaja Tsoi-luka, ze ten majatek kupil, by na nim wybudowadomy dla europejzykow. Na próżno go o to ostrzegano, bo on w swem zaslepieniu trwa, liczac na potege cudzoziemcow dla tego jest zdrajca, ktory powinien byc z pod prawa wyjetym. Oskarzony na oswiadczenie pokornie odpowiedzial, ze zostal niem niestychnie zdziwiony i przerazony, ze najpokorniej blaga o wysluchanie, ze posiadlosc te kupil jedynie dla zalozenia ogrodu, by mogl reszte zycia spokojnie przepedzic kwiaty i drzewa chodujac, ze innych jeszcze gruntow wiele kupic pragnie, etc., tak konczy: „Podajacy te prosbe nie smie wdawac sie w zadne rozlegle dowodzenia, jednak nie podobna mu bylo milczec, blaga, by rzucono okiem na jego niegodne objaśnienia, a wdziecznosc jego granic nie bedzie miała.“ Niewiadomo jak ta sprawa zostala zalatwiona. Jezeli rzecz jest waznej wagi, wszystkie zgromadzenia wydaja postanowienie i tak gdy chodzilo o przewoz podroznych z statego ladu do Hong-Kong we wrzesniu, zgromadzenia te daly tylko 24 dni czasu, poczem oswiadczyly, iz poniszczą statki, ale policja chiniska temu przeszkodzila. Mamy pod ruka wiele jeszcze podobnych przykladow, ale te sa dostateczne by wykazac jaki zywiot w Chinach sie porusza z swoboda, ktorej w tym kraju nie mogli byśmy sie spodziewac.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 do dnia 22 Maja.

Bogusz Jozefa ob., Miodonka Magdalena, z Galicyi; -- Bernacik Leopold, Waga Antoni, Kozubowski Ludwik, Gorecki Wincenty, Ostrzeszewicz Barbara ob., Ostaszewska Franciszka, z Polski; -- Friedlender Karol, Karnicka Teofila hr., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Maciszewski Ludwik ob., do Galicyi.

Doniesienia prywatne.

Poszukiwane sa do nabycia **DOBRA ZIEMSKIE** w Galicyi, w dobrej glebie nad rzeka, lub przy drodze glownej polozone, — lasow podostatkami majace, na cene 150 do 200 tysiecy talarow pruskich. Ktoby takie mial na zbyciu, raczy dokla-

dne „edukta“ pod adresa C. F. B. *poste restante, franco* przestac do Krakowa. (2r.)

W domu przy ulicy Grodzkiej naprzeciwko Klasztoru S. Andrzeja z przyczyny wyjazdu z Krakowa do sprzedania sa rozne **MEBLE**. (1r.)